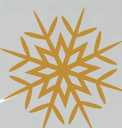

OSLO S

JULEN 2022 ET MAGASIN FOR DEG SOM FERDES PÅ OSLO S

PORTRETTEDET:

Sondre Justad

TIPS TIL
JULEGAVER

Klart for tradisjonell
julegateåpning

JULEBLOMSTER
HOS MESTER GRØNN

Endelig juletid igjen!

I tiden før jul er det alltid mye spenning for barna - og kanskje litt stress for oss voksne. Da er det fint å kunne ta en pust i bakken med en koselig julekonsert eller teater. I dette magasinet gir vi deg noen tips til ting du kan gjøre i Oslo før jul, med eller uten barn. Som alltid vil Oslo Gospel Choir ha en julekonsert her på Oslo S, så om du vil finne julestemningen eller bare stoppe opp litt før jul, er du hjertelig velkommen til stasjonen 21. desember kl. 15. Julegateåpningen i Oslo 26. november er også en førjulstradisjon det er verdt å få med seg.

En som kanskje har gledet seg mer til november enn til jul i år, er Sondre Justad. Da har han nemlig to konserter i Oslo spektrum. Nordlendingen er en jordnær publikumsfavoritt, og de fantastiske låtene hans kommer ut fra hans eget tankespinn. Lurer du kanskje på hvordan han liker å feire jul? Det kan du lese mer om i portrettintervjuet lenger bak i magasinet.

Framtidsbiblioteket åpnet i juni Stillerommet i 5. etasje på Deichman Bjørvika. Dette er en skjult perle i Oslo som

absolutt er verdt et besøk. Framtidsbiblioteket er et unikt kunstverk av Katie Paterson, som skal ha en varighet på hele 100 år. I Stillerommet kan du oppleve deler av dette kunstverket. Mer om hva dette handler om kan du lese i en artikkel i dette magasinet.

Og du, hvis du trenger en pause fra shopping og stress i førjulstiden, er det mange steder på Oslo S hvor du kan sette deg ned og ta en kaffe eller en matbit.

God jul, og god lesning!

Torstein Heldal
Senterleder Oslo S
og Østbanehallen

OSLO S SHOPPING.

Design og produksjon: Polinor.no **Redaktør:** Torstein Heldal **Forsidefoto:** Jonathan Vivaas Kise **Skribent:** Kine Myrvold Olsen **Opplag:** 20.000 **Ansvarlig utgiver:** Oslo S Shopping. Magasinet er trykket på miljøvennlig papir. Vi tar forbehold om trykkfeil og prisendringer. Ønsker du å annonsere i Oslo S magasinet eller har du spørsmål om magasinet? **Kontakt:** ove@polinor.no, nina@polinor.no

Oslo-s.no **facebook.com/OsloS.shopping** **Instagram.com/oslo_s**

12

74

6

Innhold

Oversiktskart, butikker og restauranter	4
Portrettet: Sondre Justad.....	6
Juleblomster hos Mestergrønn	14
Ny leietaker: O'Learys.....	20
Berømt stasjon: Sao Bento.....	24
Juleklær til alle anledninger	26
På stasjonen: Olivia.....	30
Bli kjent med: Flytoget.....	32
Informasjon fra Bane Nor	34
Turen går til Athen	36
Hva skjer i Oslo.....	40
I gangavstand: Julegateåpning	46
Gadgets.....	48
I nabolaget: Framtidsbiblioteket	50
Kunst: Skeiv kopp	52
Kryssord / 15 spørsmål / sudoku	54
Barnas sider	56
Løsninger	59

30

48

Slik finner du fram på **OSLO S**

Hovedhallen plan 1 inkl. passasjen

- 10. Dressmann XL
- 11. Boots Apotek
- 12. Joker
- 13. Peppes Pizza
- 14. Narvesen
- 15. Burger King
- 16. Vita
- 17. Narvesen
- 18. Mester Grønn
- 19. Breddos tacos
- 20. B Young
- 21. Accessorize
- 22. 7 Eleven
- 23. Espresso House
- 24. Ichi
- 25. Deli De Luca
- 26. Upper Crust
- 27. Entur billettsalg/info
- 28. Smoothie Xchange

Hovedhallen plan 2

- 40. Sentralpuben
- 41. Burger King
- 42. Starbucks
- 43. O' Learys
- 44. KOK - Kjøkken og kaffe
- 45. Sporet, Kirkens Bymisjon

Flytogramterminalen

- 50. Ark Bokhandel
- 51. Espresso House
- 52. 7-eleven
- 53. Narvesen
- 54. FOREX Bank
- 55. Studio Johnny
- 56. Hertz
- 57. Pronto di Olivia
- 58. La Baguette

Hovedhallen plan U

- 2. Vinmonopolet

Østbanehallen

- 60. Fjøla
- 61. Oslo Visitor Centre
- 62. Olivenlunden 1830
- 63. L'Occitane
- 64. Dropsen
- 65. Flavours cafe
- 66. Opland Burger & Steak
- 67. Steam Grilled Sandwich Bar
- 68. Steam kaffebar
- 69. YO! Sushi
- 70. Bella Bambina
- 71. Comfort Hotel Grand Central
- 72. Otivia
- 73. Royal Gastro Pub

■ Flytogramterminalen ■ Hovedhallen plan 1 ■ Hovedhallen plan 2 ■ Østbanehallen

Spisesteder

7-Eleven Flytogterminalen

Tlf. 90 41 33 49

7-Eleven Hovedhallen

Tlf. 22 05 90 92

Bella Bambina Ristorante

Tlf. 22 17 42 00

Breddos tacos

e-post:oslo@breddostacos.com

Burger King

Tlf. 22 17 01 94

Deli de Luca

Tlf. 22 17 10 50

Espresso House

Tlf. 21 06 48 18

Espresso House hovedhallen

Tlf. 45 94 05 56

Fjøla

Tlf. 21 52 52 80

KOK – Kjøkken og kaffe

Tlf. 41 26 09 75

La Baguette

Tlf. 98 28 72 38

O´Learys

Tlf. 47 92 66 96

Olivia

Tlf. 23 11 54 70

Opland Burger & Steak

Tlf. 22 17 94 00

Peppes Pizza

Tlf. 22 22 55 55

Pronto di Olivia

Tlf. 47 45 57 86

Royal Gastropub

Tlf. 21 08 22 72

Sentralpuben

Tlf. 22 17 30 36

Smoothie Xchange

Tlf. 94 83 49 30

Starbucks

Tlf. 45 28 34 72

Steam Grilled Sandwich Bar

Tlf. 94 14 77 68

Steam kaffebar

Tlf. 47 90 82 66

Upper Crust

Tlf. 98 26 73 33

Yo! Sushi

Tlf. 21 52 52 90

Shopping

Accessorize

Tlf. 48 95 38 78

ARK

Tlf. 96 62 56 23

b.young

Tlf. 22 17 55 55

Boots apotek

Tlf. 22 05 38 20

Comfort Hotel Grand Central

Tlf. 22 98 28 00

Dressmann XL

Tlf. 23 12 26 38

Dropsen

Tlf. 48 00 75 77

Flavours Cafe

Tlf. 21 52 52 85

FOREX bank

Tlf. 22 17 22 65

Hertz Bilutleie

Tlf. 22 17 67 22

Ichi

Tlf. 22 17 99 70

Joker

Tlf. 99 39 02 24 /22 17 25 04

L´Occitane

Tlf. 92 02 02 39

Mester Grønn

Tlf. 32 22 96 11

Narvesen hovedhallen plan 1

Tlf. 22 17 05 85

Narvesen i Flytogterminalen

Tlf. 91 16 76 37

Narvesen v/ inngang nord

Tlf. 22 17 64 67

Olivenlunden 1830

Tlf. 92 02 01 62

Oslo Visitor Centre

Tlf. 81 53 05 55

Vinmonopolet

Tlf. 04 56 0

Studio Johnny

Tlf. 97 32 22 92

VITA

Tlf. 22 17 46 00

Publikumsyndlingen

Sondre Justad elsker kontakten med publikum, og de elsker ham.
Når han går ut på scenen forsvinner all nervøsitet.
Da er det han og dem.

TEKST: Kine Myrvold Olsen FOTO: Jonathan Vivaas Kise →

”

Når det står 20.000 mennesker foran deg og synger med, er det noe mektig og surrealistisk over det.

Å stå på scenen, kjenne trykket og se samholdet blant publikum var et stort savn for den folkekjære artisten Sondre Justad (32) under covid. I sommer var det endelig tid for festivaler igjen. Neon-festivalen i Trondheim var den første i rekken, og da knakk Sondre sammen på den første låten. Det var sterkt å stå foran et publikum igjen.

– Når det står 20.000 mennesker foran deg og synger med, er det noe mektig og surrealistisk over det. Samtidig er nok Parkenfestivalen i Bodø også et favorittminne fra denne sommeren. Jeg har bodd i Bodø i mange år og har alltid drømt om å stå på akkurat den hovedscenen. Nå var vi plutselig der. Det var veldig mye familie og venner blant publikum der, og det var veldig fint å se, sier Sondre.

Samtidig påpeker han at det har vært deilig å reise med bandet igjen. Det er den samme gjengen som de har vært i åtte år, og de har blitt som en liten familie. Fem festivaljobber ble det i år. På et normalt år har han langt flere konserter.

Hovedgrunnen til at det «bare» ble fem konserter denne sommeren, er at han setter inn alle krefter og fokus mot høstens store høydepunkt: To konserter i et fullsatt Oslo spektrum i november.

– Det er mine største egne konserter til nå. Jeg har aldri gjort noe i nærheten av det vi skal gjøre nå. Bare det å hoppe ut i det og si at vi skal gjøre det, var et stort valg. Den store forskjellen fra en festival, er at her har vi mulighet til å bygge opp alt fra scratch selv. Jeg kan gjøre ting jeg aldri har gjort før, og kanskje aldri kommer til å gjøre igjen, sier han.

Det er litt vanskelig for han å vite akkurat hva han vil dele av det som kommer i spektrum. Konsertene har vært planlagt i ett år og noe må være en overraskelse for de som har kjøpt billett.

”

FAKTA

SONDRE JUSTAD

Alder: 32 år **Bor:** I Oslo med samboer

Aktuell med: Konserter i Oslo spektrum

Da hans første utgivelse «Nu har du mæ» ble listet på P3 var det stort. - P3 har alltid vært gode på å løfte frem ny norsk musikk tidlig, sier han. Det var likevel først da «Riv i hjertet» kom at det tok helt av.

- På en måte er det historien om livet mitt, fortalt gjennom to akter. Min reise mot min største konsert, fra jeg var liten til der jeg står når vi er i spektrum, forteller Sondre. Han er både redd, nervøs, gira og motivert.

- Men jeg tror det er bra å være litt redd. Da er det tydelig for meg å at det er noe som står på spill og at det er noe helt nytt. Komboen med at det gjenkjennbart og noe nytt er viktig. Når jeg går på scenen vet jeg at sommerfuglene i magen forsvinner, så det er mer det at jeg skaper noe nytt som gjør at jeg er nervøs.

Dragning mot publikum

Når Sondre holder konserter, er han opptatt av å komme så nærme publikum som mulig. Han står ofte på en stige midt blant publikum og crowdsurfer tilbake til scenen. Det har nesten blitt et slags kjennemerke at han er så tett på. Slike operasjoner som han gjør der krever mye av sikkerhetsteamet på de ulike konsertarenaene. Det er mye planlegging før hver konsert for å få det til.

- Når jeg står på hovedscenen så føler jeg ofte en veldig sterk draging mot publikum, så jeg ender ofte med å gå ned til gjerdene fordi jeg vil være så tett på som mulig. Jeg har selv opplevd å være på konsert uten å føle at jeg får så god kontakt med artisten. Jeg følte meg for lav og måtte stå på tærne for å få sett noe. Og da sa jeg at når jeg skal

Når julen kommer drar den folkekjære artisten hjem til nord. Tradisjoner og daglig kontakt med familien er viktig for han.

på turné nå så vil jeg høyt nok opp til å kunne se alle ansiktene og få øyekontakt med alle. Ikke noe gjerder mellom oss, bare at jeg står midt i crowden. Siden da har jeg hatt med meg stigen, forteller han, og legger til:

– Jeg har en drøm på konsertene mine om at vi skal få til å bli én enhet, et «oss». Det mest magiske jeg vet er når skillet forsvinner og at vi som står på scenen og de som står blant publikum smelter sammen, og det skjer gjerne i midten av konserten, etter at jeg har stått på stigen og crowdsurfet tilbake til scenen.

Han har aldri vært redd når han har stått på stigen eller crowdsurfet tilbake. Om noe har han vært redd for at publikum kan skade seg. Da venter han til de har fått forberedt seg og lagt vekk mobilen slik at det er nok hender i været til at han kan starte ferden tilbake til scenen.

Brukte tre år på en låt

Apropos det å komme tett på: Alle som har kjøpt billett til konsertene i Oslo

Sondre liker å få god kontakt med publikum. En stige midt blant publikum med crowdsurfing tilbake til scenen er nærmest blitt varemerket hans på konserter de siste årene.

spektrum ble invitert til en nettside som heter Reisen til spektrum. Her har det vært fysiske og digitale arrangementer slik at folk kan bli kjent med hverandre.

– Forhåpentligvis vil det si at når folk kommer til spektrum så er det flere av oss som allerede kjenner hverandre litt gjennom Reisen til spektrum. Vi har en Snapchat-gruppe der vi utveksler ting og de har vært med i min kreative prosess med både albumet og spektrum. De er også med på en låt på det nyeste albumet. Jeg har også hatt noen av de hjemme i stua mi, og har vært i deres stuer. Avstanden mellom meg og publikum blir kortere, forteller Sondre.

Når Sondre skriver låter, skriver han om det som rører seg inni han. Tanker

og følelser skal settes ord på gjennom musikken.

– Det kan for eksempel være kjærlighetssorg eller en søken etter hvem jeg er. Noen låter kan skrives på en halvtime hvis jeg er heldig, men som regel ta det mye lenger tid. «Ikke som de andre» brukte jeg tre år på å skrive. Da hadde jeg et refreng som jeg likte veldig godt, men teksten til de ulike versene brukte jeg lang, lang tid på å få til å fungere.

Midtpunkt

Han har drevet med musikk og teater store deler av livet. Likt å være midtpunktet. Alltid nye påfunn og ideer. Da han vokste opp i Henningsvær kunne moren plutselig oppleve at det sto barn på døra som kom for å se en forestilling

Sondre hadde hengt opp en plakat om at skulle skje hjemme hos dem. Da spilte han alle rollene og barna satt tålmodig og ventet på at han skulle komme tilbake etter hvert klesskift. Veien gikk på en måte helt naturlig videre til linjen som het musikk, dans og drama på videregående. Gjennombruddet kom i 2014, da hans første utgivelse «Nu har du mæ» runget ut på P3.

- Klarer du å beskrive følelsen du hadde da du skjønte at låten ble listet på P3?
- Jeg husker jeg satt på en kafé på Grønland da jeg fikk melding fra Julius, som er bestekompiisen og manageren, min om at jeg hadde blitt listet på P3. Da tenkte jeg at det er helt sykt, helt vilt. Samtidig så føler jeg at jeg har gått steg for steg hele livet, så det tok

ikke helt av selv om låta kom på P3. Konsertene ble gradvis større og større, det ble noe TV etter hvert. Det var først da jeg slapp singel nummer fire, «Riv i hjertet», at det ble veldig mye trykk, forteller han. Mange år og mange låter senere, er «Riv i hjertet» en låt han fortsatt elsker å spille og som publikum elsker å høre. Skillet mellom unge og gamle blir hvisket litt bort, både 20-åringer og 70-åringer har et forhold til musikken hans. Akkurat sånn han liker at det skal være.

Familieklær

Når konsertene i spektrum er ferdig, og det drar seg mot jul, gleder Sondre seg til å dra hjem til Henningsvær. I Oslo lever han et hektisk liv og har samboer. Da han

var yngre så han på havet som et symbol på verden utenfor, og hadde en sterk dragning mot Oslo og byen. Nå lengter han ofte nordover. Kontrasten er viktig for han.

- Jeg ser for meg at jeg kommer til å ha en base i nord om noen år, og heller være ofte i Oslo, sier han.

I alt har han seks søsken. Stesøsken, halvsøsken og helsøsken. De er fra 18 til 36 og Sondre er nest eldst. Nesten alle holder til i Nord-Norge.

- Jeg har god kontakt med alle. Det er viktig for meg å ha daglig kontakt med familien. Noen ganger får jeg bilde av pappa, som bor på bondegård, som er ute å jobber på marka eller har sluppet ut dyrene eller fra stefaren min som er ute på havet eller fra mamma som maler, sier han.

De siste årene har «mamma-familien» og «pappa-familien» feiret jul sammen. Mye folk og liv. Juletradisjonene er viktig for Sondre.

- Jeg er glad i tradisjoner og veldig glad i familien min. Jeg liker at vi samles hjemme i Lofoten. Vi må se på de samme tingene på tv på formiddagen og spise de samme tingene. Det har variert mellom ribbe og pinnekjøtt. Det må være kake og kaffe når vi skal pakke opp gaver. Så leser vi opp en og en pakke sånn at man ser hva alle får. Maten og familien er viktigst. Det at vi er samlet, sier Sondre. 🎧

”

Tanker og følelser skal settes ord på gjennom musikken.

Sminke til *fest og høytid*

Det er mange som liker å pynte seg litt ekstra når det er fest og høytid - og det er gjerne mange anledninger til å gjøre det. På Oslo S kan du få gode tips og råd til hva slags sminke som passer deg.

UTVALG: Nina Stueland **FOTOGRAF:** Torbjørn Tandberg

L' OCCITANE
Gaveeske

VITA
Glöd glowing
bodyoil
kr 349

VITA
ECO eat me glitter
kr 199 pr stk

VITA
ECO glitter
party pack **kr 299,-**

VITA Korres body
gel Blue Sage
(herre) **kr 139**

VITA
Korres body
perfector
kr 349

VITA, Korres
EDT midnight
dahlia **kr 419**

ICHI
Hårklyper **kr 59**

VITA Korres
EDT cashmere
kumquat
kr 419

VITA
Max Factor øyepalett
kr 249

VITA
Korres
volume
mascara
kr 199

VITA
Rudolp care
selftan lotion
kr 495

VITA
Rudolp care
tan mousse
Kr 495

VITA
Korres EDT blue sage (herre)
Kr 419

Tips: ♥

- Julestjernen er sensitiv mot for mye vann, det beste er å vanne lite og jevnlig.
- Vann med lunket vann. Unngå for lave temperaturer.
- Vi sørger for at julestjernen pakkes godt inn før du tar den med deg ut av butikken.

Juleblomster hos Mester Grønn

Mester Grønn fyller opp butikkene med juleblomster av alle slag på denne tiden av året.

TEKST: Kine Myrvold Olsen FOTO: Mester Grønn

Blomster kan virkelig være med på å sette julestemningen hjemme. Ikke minst er det også perfekt å ta med som vertinnegave i førjulstiden eller i romjula. Hos Mester Grønn, blant annet på Oslo S får du kjøpt mange ulike typer juleblomster. Her er noen gode tips fra innkjøper hos Mester Grønn, Kari Brekke.

Julestjerne

Julestjernen er kanskje juleblomsten over alle juleblomster. De finnes i flere farger, og faktisk er ferskenfarget julestjerne en av variantene som mange har lagt sin elsk på. Disse passer helt nydelig til interiørtrenden nå, som bærer preg av mye tre og naturlige materialer.

– Mitt favorittips etter 16 år som innkjøper for Mester Grønn, er å sette flere julestjerner sammen i en kurv og supplere med kongler eller en ler-

kegren om du vil. Dette gir en skikkelig wow-effekt, sier Kari, og legger til:

– Når jeg skal pynte julebordet, synes jeg det er flott å bruke julestjerne i vase. Du må brenne snittflaten på stilken raskt med en lighter eller fyrstikk, så den hvite saften ikke skal tette til ledningsvevet og dermed tette opptaket med vann. Hvis du husker å fylle på med vann, kan den gjerne stå slik i vasen i over to uker. Det er økonomisk og ikke minst så skaper det en snakkis rundt bordet.

Ministjerne er også veldig vakkert og kjapt å pynte bordet med. Alle julestjernene du får kjøpt hos Mester Grønn er Fairtrade-sertifisert.

Amaryllis

Amaryllis får man kjøpt allerede i slutten av oktober, og er «ventepplanten» fremfor noen. Det er litt magisk å følge knoppen utvikle seg - og plutselig springer de fantastisk store blomstene ut i full prakt. →

Amaryllis

Tips og stell: ♥

- Stilken vil strekke seg mot lyset, og ved å vri på planten unngår du en skeiv stilk.
- Ikke vann for mye, da kan løken råtne og stenglene bli for lange. Men ikke la jorden tørke helt inn, for da vil det gå utover kvaliteten, størrelsen og lengden på blomstringen.
- Skulle uhellet være ute, og en stilk knekker - ikke fortvil! Nysnittet Amaryllis står fantastisk lenge i en vase. Hvis stilken er kort, er det perfekt bordpynt.
- En Amaryllis har hul stilk, og kan henges opp ned i et vindu eller liknende med et vakkert bånd. Du må huske på å fylle den hule stilken med vann.
- Amaryllis i bukett: Du vil gi buketten en mye lengre levetid hvis du setter vassen kjølig over natten, og unngår en varm plassering som for eksempel ved en peis eller ovn.

Tips: ♥

Når du fjerner jord og setter svibel med røttene i vann bør du passe på at bare røtter, og ikke selve løken, kommer i kontakt med vannet i vasen. Da kan løken råtne.

– Størrelsen på løken bestemmer hvor mange og hvor store blomster du får. Mester Grønn garanterer minimum to blomsterstykker fordi sorteringen på løken jeg kjøper inn er stor. Nå har det kommet flere spesielt store løker og spesialsorter med Amaryllis på markedet. Noen virkelig spennende nyheter kommer nå i år, og disse gir enormt store blomster og mange stilker, sier Kari.

Svibler

Svibel er en løkplante, akkurat som amaryllis. Det er derfor temperaturen som bestemmer hvor fort planten kommer i blomst, og hvor lenge du har glede av blomstringen. Hvis du ønsker at de skal blomstre så raskt som mulig, bør du ha de i et varmt rom når de er i knopp.

Når de begynner å blomstre, kan du gjerne sette de kjølig over natten. Da vil blomstringstiden vare mye lenger, og du vil få maksimalt ut av svibelblomstringen.

Svibler er en liten plante som kan bli mye. Har du et fint fat, litt julepynt og noen svibler, får du en fin julestemning på spisebordet - og en lykkelig lommebok.

– Som innkjøper sørger jeg for at vi kjøper inn kvalitetsløk til Mester Grønn, og at størrelsen og diameteren er stor på løken. Da vet jeg det blir et lubbent og fint flor på blomsten, sier Kari. Hvis du pakker svibelløk i mose med for eksempel buljongtråd rundt, så husk å dusje med en vannflaske. Da får

← Juletre i potte

Tips:

- Julerose bør kun tørke lett opp mellom vanning, spesielt inne når du har de inne til jul.
- En ikke alt for varm plassering, og tilgang på dagslys gir en lengre blomstringstid, og hvitere og vakrere flor.
- Denne planten trenger ikke gjødsles når den står i potte innendørs.
- Se gjerne etter en sort som heter Helleborus «Verboom Beauty» uten blader, hvis du skal bruke Helleborus inne, denne sorten har ekstra rikt flott og lang blomstringstid inne.

løken litt ekstra fuktighet, og mosen holder seg grønn og fresh.

Juletre i potte

Juletre i potte drysser minst av alle, og de finnes i mange flotte varianter med nydelig bar i forskjellig form og fargenyanse.

– Det som er spennende i dag, er at et juletre er så mye mer enn de klassiske trærne. Mange har mindre plass og synes kanskje det er tungt og traust å dra et helt tre i hus. Vi har sett at interessen for vintergrønt i potte har vært sterkt økende de siste årene, sier innkjøperen.

Det kan være alt fra et slankt, minimalistisk Sedertre, eller Picea «Silver Crest» med sitt spesielle grålige bar - til lubne og fine «Disney-trær» i alle

størrelser og varianter. Her er det muligheter for enhver stil. Disse gir samme fine duft av granbar og natur i stua, og kler en lyslenke.

– Disse små og store vintergrønne nåletrærne i potte, er også veldig populære ute. Gjerne pyntet med lys og en lykt. Det er en fin måte å ønske besøket velkommen på, sier Kari.

Helleborus

Helleborus, også kalt Juleroser, er juleblomsten du har glede av i jul etter jul, fordi det er en staude. Den har blitt spesielt populær som juleblomst innendørs de siste årene, men siden den tåler noen minusgrader, også selve blomsten, er den også fin å pynte med utenfor døren. 📍

Tips til julegaver

Trenger du tips til gaver. Her er noen gode tips fra butikkene på Oslo S og Ø.

UTVALG: Nina Stueland **FOTOGRAF:** Torbjørn Tandberg

ICHI
Vesker
kr 499,95

DRESSMANN XL
gensere
kr 599

ACCESSORIZE
Poncho kr 479
Hansker kr 339
Bøttehatt kr 199

ICHI
Hansker
kr 149,95

ACCESSORIZE
Lue kr 169
Pulsvarmere kr 99

DRESSMANN XL
Tøfler kr 199

DRESSMANN XL
Skjorte kr 799
Tørkle kr 149
Sløyfer kr 199

DRESSMANN XL,
Skjorte kr 599
Slips kr 299
Tørkle kr 199

ACCESSORIZE
Hansker
kr 199

ACCESSORIZE
Skjerf kr 289
Hansker kr 339
Bøttehatt kr 199

Hos O'Learys på Oslo S blir det mye godt i baren. Det blir blant annet mulig å kjøpe noe godt i glasset fra Oslo-baserte bryggerier. (NB! Ettersom O'Learys på Oslo S i skrivende stund ikke er under oppussing før åpning, er dette bildet fra en annen restaurant som vil ligne på den på Oslo S).

Spørt og spill hos O'Learys på Oslo S

Eatertainment er en stor satsning hos O'Learys som åpner i 2. etasje i Hovedhallen på Oslo S i midten av november.

TEKST: Kine Myrvold Olsen **FOTO:** O'Learys

Ta med vennegjengen for å se sport på en av de mange skjermene, eller bare for å kose dere i godt lag. dt i baren. Det blir blant annet mulig å kjøpe noe godt i glasset fra Oslo-baserte bryggerier. (NB! Ettersom O'Learys på Oslo S i skrivende stund ikke er under oppussing før åpning, er dette bildet fra en annen restaurant som vil ligne på den på Oslo S).

O'Learys mål er å bli å bli Europas ledende aktør innen eatertainment. Her skal du få mulighet til å nyte god mat og drikke, samtidig som du ser på sport eller spiller shuffleboard eller andre spill (NB! Ettersom O'Learys på Oslo S i skrivende stund ikke er under oppussing før åpning, er dette bildet fra en annen restaurant som vil ligne på den på Oslo S).

O'Learys er en restaurantkjede som er inspirert av de autentiske sportspubene i Boston. Den aller første restauranten åpnet i Gøteborg i 1988, etter at Anne O'Leary flyttet fra Boston til Sverige sammen med en svensk mann hun hadde blitt forelsket i hjemme i USA. Siden den gang har det blitt mange restauranter. Bare i Norge har det til nå vært 18 O'Learys-restauranter - med den som nå har åpnet på Oslo S blir det 19.

- O'Learys mål er å bli å bli Europas ledende aktør innen eatertainment. Her skal du få mulighet til å nyte god mat og drikke, samtidig som du ser på sport eller spiller shuffleboard eller andre spill, sier Linn Johansen, kommersiell sjef hos SSP Norge.

Det er SSP - The Food Travel Experts som står bak O'Learys på Oslo S. Fra før driver selskapet blant annet kiosker og serveringssteder på flyplasser og trafikknutepunkter. Som franchisetaker driver SSP fra før fem O'Learys på norske flyplasser og åpner nå sin sjette på Oslo S.

Amerikanskinspirert mat

O'Learys har en bred appell og passer for folk i alle aldre. De vil vise mye sport på tv-skjermene i restauranten, de har mat og aktiviteter som passer godt for barn, og har gode alternativer for de som gjerne vil spise plantebasert.

- Maten er amerikanskinspirert, med burgere, buffalo wings og BBQ ribs på menyen. Samtidig har vi også salater og sunnere alternativer hvis man ønsker det, og alle burgerne våre kan gjøres plantebasert. Interessen for plantebasert mat har økt veldig de senere årene, og har en naturlig plass på menyen, sier Linn.

Restauranten har en rikholdig bar, med både amerikansk og norsk øl.

- Det er naturlig for oss å velge norske bryggerier som leverandører, både de større og de mindre, lokale bryggerier. Det vil derfor være mulig å kjøpe godt drikke fra Oslo-baserte bryggerier hos oss, sier hun.

Perfekt for flere anledninger

Det er viktig for O'Learys at alle som er gjester hos dem får en god opplevelse og at det er et sted man ønsker å gå til uansett om man bor i byen eller reisende. Den sentrale beliggenheten gjør at det er et perfekt sted å gå til før eller etter et arrangement, for å se på sport eller after work.

- Den store forskjellen mellom O'Learys for eksempel på Oslo Lufthavn og på Oslo S, er at gjestene på flyplassen spiser eller tar seg noe å drikke, før de løper videre for å rekke flyet. På Oslo S har vi selvsagt også fokus på rask service, men samtidig ønsker vi at dette skal være et sted man ønsker å sitte litt lenger. Hos oss kan du samle vennegjengen for å se fotballkampen sammen - eller for spill og moro, sier Linn.

De ca. 25 ansatte står klare til å servere deg en deilig lunsj eller middag - eller bare noe godt fra baren, om det er det du ønsker. 🍷

Se julens fortelling på Jernbanetorget

Hver advent setter Kirkens Bymisjon opp Betlehemsstallen på Jernbanetorget, og i år er intet unntak.

TEKST: Kine Myrvold Olsen **FOTO:** Kirkens Bymisjon

- Vi tar med oss noe av det fineste vi har, julens fortelling, og planter den midt i byens gater. I hverdagen og larmen. Stallen er en lavmælt og enkel invitasjon til å ta seg litt fri og sanse noe utenom det vanlige, sier Frode Grøstad, bymisjonsprest.

I år skal Betlehemsstallen stå på Jernbanetorget fra onsdag 14. desember til og med onsdag 21. desember. Åpningstiden er hverdager og lørdag fra kl. 12-18 og søndag fra kl. 15-18.

Esel og sauer

Dyr, halm og gjestfrihet skal minne oss om at alle vi som lever hører sammen, og at det finnes en ro og et nærvær av håp i det enkle og stillferdige.

- Mange er nysgjerrige på dyra. Eselet Tussi har vært med oss mange ganger og er 21 år i år. To sauer er også med. Dyra er vel vant til å treffe folk, for til vanlig lever de på Kampen Økologiske Barnebondegård som drives av Oslo kommune, sier Frode.

Både dyra og plassen på Jernbanetorget får vi låne gratis av Oslo kommune. Bane NOR Eiendom stiller hvert år opp med strøm og vann. Stallen er godt besøkt hvert år.

- Gjestene spenner svært vidt i alder, kulturbakgrunn, tro og økonomisk evne. Blant annet har mange barnehager hvert år et besøk i stallen som en fast del av fagplanen. De fleste gjestene stopper opp i travelheten mellom julehandel og reise til og fra jobb, sier bymisjonspresten.

Informasjon om juledagene

Mange av de som besøker dem kjenner Kirkens bymisjon fra før, som gjester brukere eller frivillige.

- Noen søker informasjon om gode steder å tilbringe lange og ensomme juledager. På stallen har vi god informasjon om alt som skjer i byen i disse stille dagene mellom julestrid og ny hverdag etter nyttår, sier han.

Det kreves en stor stab med frivillige for å holde stallen åpen.

- De frivillige er med og utgjør det gjestfrie vertskapet her og ønsker store og små vennlig inn til felleskap, gløgg, prat eller hvile. Vertskapet i Betlehemsstallen møter alle mennesker i byen med respekt, rettferdighet og omsorg, sier Frode. 📍

ARK Mask up
kr 180

ARK Mask up
kr 69,90

ARK
Kortspill
kr 349

ARK
Mexican Train
kr 150

ARK Qwixx
kr 139,90

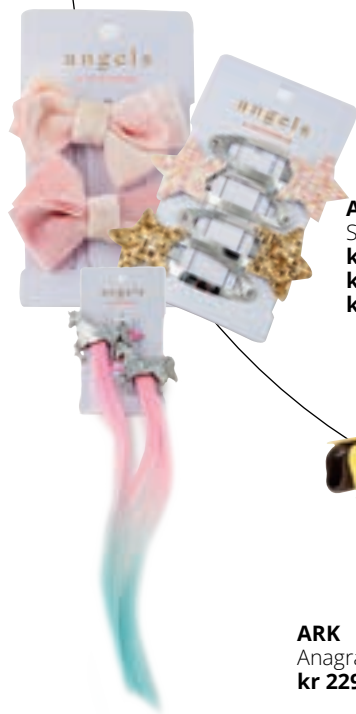

DROPSEN
Lakrids kalender kr 525

ACCESSORIZE
Notabok
kr 149

ACCESSORIZE
Nøkkering
kr 59

ACCESSORIZE
Spenner
kr 59
kr 69
kr 89

ARK spill
kr 189,90

ARK Uno
kr 199,90

ARK
Anagram spill
kr 229

MESTER GRØNN Ledlys med
voks fra kr 150

Veggmaleriene inne på stasjonen representerer bilder fra landets historie.

Perlen Sao Bento togstasjon

Hvis du er i byen Porto i Portugal, er det verdt å ta en tur innom togstasjonen Sao Bento.

TEKST: Kine Myrvold Olsen **FOTO:** Unsplash og Wikimedia

Sao Bento har omtrent 20.000 azulejo-fliser på veggflatene innvendig.

Togstasjonen Sao Bento ligger i det historiske sentrum av Porto. Byen ligger på UNESCOs verdensarvliste og er et nasjonalt monument i Portugal.

Byggingen av stasjonen startet i 1904 og gikk over flere år og selve bygget er basert på planene til arkitekt José Marques da Silva.

José Marques da Silva viste frem de første tegningene til myndighetene i mai i 1897. I 1899 fikk han kontrakt med full betaling. Han reviderte tegningene flere ganger i samarbeid med myndighetene før de ble endelig godkjent i 1903.

Stasjonen har tre etasjer og er lokalisert ved Praça Almeida Garrett, Rua da Madeira og Rua do Loureiro. Den er u-formet med hovedfasade mot sørvest.

Noe av det spesielle med Sao Bento er de omtrent 20.000 azulejo-flisene som finnes på de store veggflatene innvendig, designet og malt av Jorge Colaco. Flisene ble laget på Sacavém-fabrikken, før Colaco plasserte de på veggene. De første flisene kom på plass 13. august 1905 og hele prosjektet tok 11 år å gjøre ferdig. Veggmaleriene representerer bilder fra landets historie. Blant annet kan man venstre for hovedinngangen se en scene som skildrer slaget om Arcos de Valdevez og til høyre erobringen av Ceuta. Det er også geometriske mønstre og flere store og små komposisjoner på veggene.

I dag er stasjonen en hovedstasjon i Porto-regionen. I tillegg er det et hostel på stasjonen. Det ble åpnet i 2016 og heter «The passenger hostel» 📍

Arkitekt José Marques da Silva har tegnet Sao Bento.

ICHI Blazer
kr 1199,95

ICHI
Sort kjole
kr 799,95

ICHI Kort blazer
kr 1199,95

DRESSMANN XL
Smoking jakke
kr 3499

DRESSMANN XL
Smoking bukse
kr 1199

Juleklær til alle anledninger

Kanskje du vil ha litt ekstra glitter og glam til julebordet? Eller en ny og flott julekjole? Butikkene av Oslo S bugner av flotte klær til både fest og familietid.

FOTO: Leverandørene

ICHI Strikkegenser
kr 699,95

ICHI
Veske
kr 699,95

ICHI Rød kjole
kr 699,95

ICHI
Paljettkjole
kr 995,95
Veske
kr 699,95

ACCESSORIZE
Veske **kr 339**
Spenner **kr 149**
Hårbøyle **kr 199**

ACCESSORIZE
BH **kr 199**
Truse **kr 119**

ICHI
Blazer **kr 1299**
Dressbukse **kr 899**
Veske **kr 699,95**

ICHI
Sort bluse
kr 599,95
Skindbuske
kr 899,95

Kom i julestemning med Oslo Gospel Choir

Onsdag 21. desember kl. 15 kan du komme i julestemning med fantastiske Oslo Gospel Choir på Oslo S.

TEKST: Kine Myrvold Olsen **FOTO:** Hans Fredrik Asbjørnsen

I rundt 10 år har Oslo Gospel Choir sunget julen inn på Oslo S. Det er en fin tradisjon som både de reisende og koret selv setter pris på.

- Dette har blitt en tradisjon vi gleder oss stort til hvert år. Alle sangerne og musikerne treffer oft mange kjente som kommer forbi, sier Ole Edvard Wold-Reitan på vegne av alle i Oslo Gospel Choir.

Mange stopper opp

Noen avtaler å bytte julegaver med venner og familie på stasjonen denne dagen. Koret opplever det som en fin kombinasjon av julens fred og gode stemning, og samtidig alles travelhet på vei til og fra underveis mot helligdagene.

- Vi har hatt en god opplevelse av å formidle julens sanger til mennesker som er underveis, og som stopper fordi de selv velger det. Mange av sangerne er på turné i hele desember og, og de benytter gjerne denne dagen i Oslo sentrum til å handle julegaver før og etter konserten, sier han.

- Pleier det å være mange som stopper opp for å høre på dere?

- Ja, vi har vært overrasket over hvor mange som stopper og som blir værende til de skal rekke et tog, eller kanskje de til og med venter til neste tog, forteller koristen.

Kjente og kjære sanger

20 sangere og musikere fra Oslo Gospel Choir er på turné i hele desember, alle disse er på Oslo S 21. desember. I tillegg kreves det en solid rigg av lys og lyd når Oslo S plutselig skal bli til et konsertlokale.

- Hvilken julesanger får vi høre?

- De mest kjente og kjære hører alltid med: Glade Jul, Deilig er Jorden, Mitt hjerte alltid vanker og O helga natt. Så blir det litt gospel, og selvfølgelig korets egen sang En stjerne skinner i natt, sier Ole Edvard. 🎤

ACCESSORIZE
Veske kr 179,
Blyanter kr 49

MESTER GRØNN,
Bamse kr 175

L' OCCITANE
Håndkrem
kr 259

MESTER GRØNN,
Lykt kr 390

Gavetips til kalender og jul

MESTER GRØNN
Kose kanin
kr 175

Pakkekalender er en hyggelig tradisjon for mange, og på Oslo S får du kjøpt kalendergaver til både store og små. Ikke minst kan du også finne flotte julegaver mens du er farta.

UTVALG: Nina Stueland FOTOGRAF: Torbjørn Tandberg

ARK
Tusjer kr 109,90

MESTER GRØNN,
Duftlys kr 179

MESTER GRØNN,
Duftlys
kr 179

Både Stavroula Gkinov (bak) og Firas Alshebli trives veldig godt med å jobbe på Olivia Østbanehallen.

Hektiske og varierte dager på Olivia

Hvis du jobber på Olivia på Oslo S, er dagene sjeldent like. Mye folk og morsomme dager, mener de ansatte vi har snakket med.

TEKST: Kine Myrvold Olsen **FOTO:** Torbjørn Tandberg

Den italienske restaurantgruppen Olivia er et kjent navn både på og utenfor Oslo. Olivia i Østbanehallen er en av de mest hektiske av de fem restaurantene i Oslo. Her møtes folk fra ulike steder av landet og folk fra ulike land. En naturlig møteplass midt i Oslo. De har

plass til mange gjester, og den ene uteserveringen er åpen året rundt.

– Jeg er veldig glad i hele konseptet med Olivia. Både maten og kollegaene. Det er et veldig godt arbeidsmiljø og vi er som en stor familie, sier Stavroula

Gkinov, sous chef hos Olivia Østbanehallen.

Givende jobb på stort kjøkken

Hun fikk tilbud om å jobbe på en annen Olivia-restaurant i Oslo også, men valgte den mest hektiske. Etter å ha jobbet

Det er til enhver tid mange som står klare for å lage mat og servere deg mat hos Olivia Østbanehallen.

som kokk i hjemlandet Hellas i noen år, gikk turen til Norge for 4,5 år siden. De fire siste årene har hun jobbet på Østbanehallen.

– Jeg liker at det er nye utfordringer hver dag. Det er stort sett alltid mye å gjøre og det er veldig givende å lage mat til så mange mennesker hele tiden, sier Stavroula.

Som sous chef er jobben hennes å ha kontroll på alt som skjer på kjøkkenet når hun er på jobb. Hun har ledere over seg på kjøkkenet også, men de har administrative oppgaver i tillegg til å lage mat. I alt er de 34 kokker på Olivia Østbanehallen.

– Det er også fint at vi endrer menyen vår ofte. Det gjør at vi som jobber på kjøkkenet stadig får nye utfordringer, og at gjestene ofte vil finne noe nytt og smakfullt på menyen, sier hun.

Ansvar for gjester og ansatte

Firas Alshebli er vaktansvarlig hos Olivia på Østbanehallen. Det vil si at han har ansvar for at både de ansatte og alle gjestene har det fint.

– Jeg er en «potet» som gjør veldig mye forskjellig på jobb. Det er et stort ansvar å se til at alle gjestene har det bra når de er hos oss. Samtidig skal jeg håndtere eventuelle vanskelige situasjoner mellom gjester og ansatte, og ikke minst sørge for at restauranten ser bra ut til enhver tid, sier han.

Selv om det varierer noe hvor mange han har ansvar for på vakt, ligger antallet på ca. 25 stk.

– Det er veldig gøy å være vaktansvarlig. Jeg gleder meg til å gå på jobb hver dag. Det er alltid mye som skjer, og det er morsomt å levere gode gjesteopplevelser. Jeg er en sosial person som snakker mye med gjestene våre, sier Firas.

Steget i gradene

Firas startet i Oliva i 2019. Da serverte han gjestene maten de hadde bestilt og ryddet opp etter dem. Etter hvert ble han servitør og nå vaktansvarlig.

– Olivia gir gode muligheter for de som jobber her. Det er mange utviklingsmuligheter og et godt miljø både hos oss på Østbanehallen og ellers i Olivia, sier han.

Stavroula Gkinov er sous chef på kjøkkenet hos Olivia Østbanehallen.

FAVORITTENE FRA MENYEN:

Stavroula:

– Jeg liker egentlig alt på menyen, men her er noen av favorittene
 Pizza: Alla diavola
 Pasta: Linguine al profumo di mare
 Salat: Insalata al samone

Firas:

Pizza: Arlecchino
 Pasta: Penne al pollo

Begge de to er enige om at mye jobb og en hektisk hverdag er deres nøkkel for et godt arbeidsliv.

– Jeg kunne ikke hatt det bedre en jeg har på Olivia Østbanehallen, sier Stavroula. 🍷

Bli bedre kjent med Flytoget

Hvert 10. minutt går et flytog til og fra Oslo S. Det gir en trygghet for de som skal reise med fly - og for de som lander på Oslo Lufthavn og skal mot Oslo.

TEKST: Kine Myrvold Olsen FOTO: Flytoget

Med 330 ansatte er Flytoget en stor aktør innen kollektivtrafikken i Norge. En del av disse er flytogverter, flytogførere eller salgs- og kundeveiledere på Oslo S eller Oslo Lufthavn. Omtrent 80 av de jobber på hovedkontoret som holder til på Oslo S.

– Vi trives veldig godt. Nå har vi «bodd oss inn» i ett år, og har blitt godt husvarme. Vi har kort vei til sporet og panoramautsikt over alt som skjer på sporene, sier Elisabeth Gjestland, senior kommunikasjonsrådgiver hos Flytoget.

I 2019 hadde Flytoget nesten 6,7 millioner passasjerer. I pandemiårene ble dette tallet mer enn halvert, men nå er de tilbake til omtrent like mange som tidligere.

Flytag-maskinene på Flytoget gjør at du kan skrive ut bagasjelappen allerede på

Enkelt og bekymringsfritt

Det er viktig for Flytoget at alle passasjerene får en god opplevelse når de reiser med dem. Dagene til de som jobber der formes etter verdiene effektivitet, innovasjon, entusiasme og pålitelighet.

– Vi tror virkelig verdiene våre bidrar til å gjøre Flytoget til det det er, og det det kan bli, sier Elisabeth.

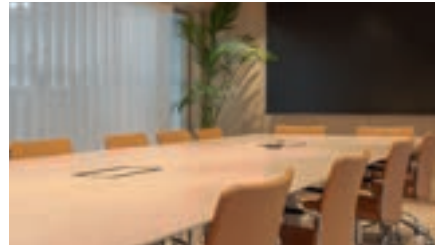
– Hva gjør dere for at de reisende skal få en ekstra god opplevelse når de reiser med dere?

– Hvis det er én ting vi er opptatt av, så er det at alle som reiser med oss skal ha en god, enkel og bekymringsfri

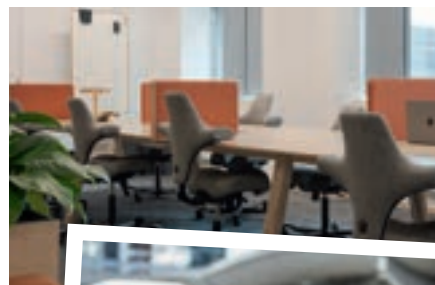

Det går et Flytog til og fra Oslo S hvert 10. minutt.

Flytoget flyttet inn i freshe lokaler på Oslo S i 2021.

Elisabeth Gjestland er senior kommunikasjonsrådgiver i Flytoget.

reise. Med det mener vi at vi jobber for å fjerne alle former for friksjon, enten det handler om bekymring for å få med seg bagasjen, at man er redd for å ikke rekke flyet eller kanskje at man er usikker på hvordan man betaler for billetten, sier hun.

Flytag-maskiner

Inne på Oslo S har de personlig tilstedeværelse, med salgs- og kundeveiledere som er på jobb for å hjelpe jobb for å veilede de som har spørsmål. Når du er om bord i toget, er de opptatt av at det skal være komfortabelt i form av at togene er rene og pene, og at du har det du trenger av strømuttak og wifi.

– I tillegg har vi installert flytag-maskiner i alle våre tog, altså maskiner for å printe ut bagasjelappen slik at du slipper å stå i kø for å gjøre det på flyplassen. På toget møter du våre serviceinnstilte verter som hjelper deg med spørsmål – eller med bagasjen din hvis du trenger det. Når du er fremme på flyplassen, har vi nok en representant på plattformen slik at du kan få hjelp fort hvis det er behov for det, sier Elisabeth, og legger til:

– Og så vet vi jo at Oslo S er full av fristelser – alt fra kaffe og boller til pizza og spennende shoppingmuligheter. Da er det godt å vite at hvis du skulle miste Flytoget ditt, så er det bare ti minutter til det neste kommer.

Vil være et selvfølgelig valg

Det er mye som skjer for Flytoget fremover. Mot slutten av 2022 håper de å ha åtte nye tog i drift, som kommer i tillegg til de 15 togene de allerede har. De er også valgt som foretrukken avtalepart i forhandlingene om å kjøre tog på deler av østlandet.

– Det betyr at vi får muligheten til å gi enda flere en enda bedre hverdagsreise, noe vi virkelig tror vi kan klare, sier Elisabeth.

De er også opptatt av å bidra til at kollektivandelen til Oslo Lufthavn, altså andelen reisende som velger å komme seg til flyplassen ved å reise kollektivt, er så høy som mulig.

– Før pandemien lå den på over 70 prosent, men vi tror det er mulig og innenfor rekkevidde at den kan bli enda

høyere. For å få til det er vi opptatt av å gjøre vi stadig nye grep for å fjerne alle former for stress og friksjon, slik at det å reise med Flytoget er et attraktivt og selvfølgelig valg, fremfor å kjøre bil til flyplassen, sier hun.

– Magasinet kommer ut rett før jul, gjør dere noe for å skape julestemning hos de ansatte og passasjerene?

– Vi har alltid noen overraskelser på lur både for de ansatte og de reisende men vi kan ikke røpe planene våre helt ennå, avslutter hun.

Gjør Oslo S til et varmere sted

I det travle mylderet av reisende på Oslo S, strander mennesker som ikke finner veien videre i livet. Men noen ser nettopp dem som nesten forsvinner i mengden. I samarbeid med Bane NOR Eiendom gjør Kirkens Bymisjon Oslo S til et varmere sted.

TEKST OG FOTO: Bane NOR

Det er blitt færre konfrontasjoner for vekterne og området er i det hele tatt fredeligere enn før, sier Knut Øivind Ruud Johansen som er direktør stasjoner i Bane NOR Eiendom.

Det er lett å gjøre seg usynlig i menneskemengden i det som er Norges travleste knutepunkt. Der står hun som venter spent på kjæresten sin. Og der strener den dresskledde pendleren forbi, til samme tid hver dag. Hvem legger vel merke til den eldre damen med trillekofferten? Hun skal kanskje til barnebarna sine?

– Det var ikke lett å se. Hun gikk i en pen boblejakke og hadde velstelt frisyre. Det tok en stund før vi oppdaget henne, forteller sosionom Toril Kaupang i Kirkens Bymisjon.

Hun sitter i etasjen over ankomsthallen. I et hjørne av lokalet ligger det stille rommet hvor åtte stearinlys er tent denne ettermiddagen. Dette er Sporet, stedet som Kirkens Bymisjon driver på Oslo S.

– Dette er en viktig plass for mange. Vi tenner lys hver onsdag. Noen tenner det i stillhet for en de har mistet. Andre tenner det for noe de har gruet seg til. Vi kaller dette et viderested, ikke et værested, sier Toril.

Ikke alle har en billett videre

Hit kan de komme for å få en stille stund for seg selv, de som ikke har et tog å rekke. Og her holder fire av Kirkens Bymisjons sosialarbeidere til, fagfolk som hver dag går omkring på stasjonen og ser etter mennesker som bare har endt opp her uten noen billett videre. Med seg har de et lag på over 50 frivillige hjelpere, alle nøye utvalgt og grundig opplært til oppgaven. I tillegg er to helgevakter blitt ansatt i 2021.

– Det er alltid noen som bare flytter inn og «blir boende» på stasjonen. Vi kaller dem «de usynlige». De ser ut som oss. Du legger ikke merke til dem hvis du ikke har vært der og møtt dem mange ganger, forklarer Toril.

Siden 2010 har Sporet vært et samarbeidsprosjekt mellom Kirkens Bymisjon og Bane NOR Eiendom. Sporet er både en oppsøkende virksomhet og samtidig en stille oase på det travle stasjonsområdet, et sted å stoppe opp og kanskje få hjelp til ferden videre.

– Bane NOR Eiendom kom til oss og sa at de hadde et behov på Oslo S. De hadde mange vektere på stasjonen og så at det daglig var flere hundre mennesker som bare var der, som ikke skulle noe sted. Og de følte at det var uverdigg å kaste folk ut på kalde gater, forteller seniorrådgiver Ragnhild Hærem Østmo i Kirkens Bymisjon.

– Vi hadde lenge jobbet med folk i området rundt, så initiativet var svært velkomment, sier hun.

Ser etter spor

I sine vandringer omkring på stasjonen ser sosialarbeiderne fra Kirkens Bymisjon med trent øyne etter små tegn. Spor på at noe er galt og at de har vært på stasjonen i lang tid. Noen bærer alt de eier i plastposer som blir mer og mer slitt for hver dag som går. Folk som strever med rusmisbruk eller psykiske lidelser blir ofte oppdaget og tatt godt imot av sosialarbeiderne.

Men Toril forteller også om voksne, tilsynelatende velfungerende menn, ofte i 50 til 70-årsalderen, som av ulike grunner har møtt veggen og bare havnet på Oslo S. Nå bor de her i skjul og sover på en benk om natten. Kanskje var det konkurs eller skilsmisse som gjorde at de ikke turte å reise hjem igjen.

– I velferdsstaten har vi så mange mulig heter, og da blir skammen desto større for de som faller gjennom, forklarer Toril.

Derfor venter de i det lengste med å

en er kriminolog og to er sosionomer. De vet hvordan de skal snakke med barn og ungdom som har rømt hjemmefra, med rusmisbrukere og mennesker som sliter psykisk.

– Vi har mest kontakt med folk som har rusrelaterte problemer og psykiske lidelser. Mange kommer til Oslo for å kjøpe rusmidler. Og barn som har rømt fra en barnevernstinstitusjon kommer ofte til Oslo S. Vi møter også barn og unge på leting etter et miljø de kan føle seg hjemme i. Og det hender vi hjelper noen som har fått angstanfall på toget, sier Toril.

I alt var 3 400 personer innom Sporet i 2021.

Hjelper mennesker i riktig retning

Torill Kaupang og kollegene møter barn som leter etter foreldrene og foreldre som leter etter barna sine. Det er ikke alltid de finner hverandre. Sosialarbeiderne fra Kirkens Bymisjon har taushetsplikt, men kan formidle beskjeder og kanskje berolige en bekymret mamma og pappa, selv om datteren ikke har planer om å komme hjem med det første.

– Når folk kommer hit og sier at de vil dø, skal vi kunne snakke med dem på en måte som gjør at de kanskje vil leve én dag til og så sende dem videre til annen hjelp, sier Toril.

Å hjelpe mennesker videre til riktig sted i hjelpeapparatet er en viktig oppgave for hjelperne på Sporet. Noen trenger barnevernstjenester, andre rusomsorg, flyktningmottak eller legevakt.

Den eldre damen med trillekoffert, som oppholdt seg på stasjonen i mange dager, trengte psykiatrisk hjelp. Det fikk hun, men ikke før sosialarbeiderne fra Kirkens Bymisjon hadde sendt tre bekymringsmeldinger til bydelsoverlegen. For damen selv var ikke klar til å ta imot hjelp.

– Vi henvendte oss til henne gjennom flere uker, forteller Torill Kaupang.

– Vi gir oss ikke så lett.

Toril Kaupang er sosionom hos Kirkens Bymisjon. I sine vandringar omkring på stasjonen ser hun og de andre sosialarbeiderne med trente øyne etter små tegn. Spor på at noe er galt og at de har vært på stasjonen i lang tid

fortelle hvordan de egentlig har det.

Dekkhistoriene er mange, forteller hun.

– Når vi spør, sier de ofte at de venter på et tog.

Slik var det også med den eldre damen med trillekofferten. Hun var 85 år gammel, skulle det vise seg. Faktisk hadde hun tatt tog, hver dag i mange dager, men uten billett. Ingen konduktør kaster av en eldre dame. Det var på toget hun ofte oppholdt seg, hvilte og stelte seg når hun ikke var på Oslo S. Opp og ned til Gardermoen av og til, der hun også kunne sove.

– Hun var pen på håret og kjempeflink til å holde fasaden. Men det som avslørte henne var at hun flere ganger spurte samme person om å få låne penger, noe vi fikk vite om. Hun sa at hun hadde mistet vesken sin, sier Kaupang.

Samarbeider med vekterne

Noen ganger er det vekterne på stasjonen som kontakter sosialarbeiderne fra Kirkens Bymisjon når de møter folk som trenger annen kompetanse enn de selv kan tilby.

– Vi jobber veldig bra sammen. De ringer oss noen ganger, og vi ringer dem når det er behov for noe litt annet enn oss vektere. Det er ofte lettere for folk å snakke med de fra Kirkens Bymisjon enn oss, sier vokter Lars Kleiven som jobber på Oslo S.

Sosialarbeiderne kommer fra ulike fagfelt. En er barnevernspedagog og diakon,

Trygg stasjon for alle

– Stasjonen skal være for alle, og det skal føles trygt å ferdes der. Men at den er åpen for alle, betyr ikke at den er åpen for alt. Og det er viktig å ha et visst regelsett for hvordan man oppfører seg. Man får ikke lov å sove der hele dagen. Da opptar man plass og kan oppfattes ubehagelig for andre, sier Knut Øivind Ruud Johansen som er direktør stasjoner i Bane NOR Eiendom.

Reisende på Oslo S møter i dag et bredt spekter av mennesker, men også av butikker, restauranter og kaféer. Det er mye som har gjort stasjonsområdet til et hyggeligere sted de siste ti årene, blant annet samarbeidet mellom Bane NOR Eiendom og Kirkens Bymisjon.

– Mennesker fra hele samfunnsspekteret møtes på Oslo S, og det kan noen ganger by på en del utfordringer. Vi er derfor bevisst på å ha ulike mennesketyper på stasjonen som kan møte disse menneskene på en god måte, forteller Knut Øivind.

Det er blitt færre konfrontasjoner for vekterne og området er i det hele tatt fredeligere enn før, forklarer han.

– Noen trenger en annen type tilnærming enn en vokter eller en politimann, og det har vi lyktes med. Oslo S er blitt et bedre sted, sier Knut Øivind.

I bydelen Plakas gater kan man kjenne på den autentiske greske kulturen.
Foto: Galani Despina/
Unsplash

Fjellet Lykabettos er perfekt for en romantisk fjelltur.
Foto: Alexandra Lazarescu/Unsplash

Turen går til Athen

Mange velger tog ikke bare fordi det er miljøvennlig, men også fordi selve reisen er en opplevelse i seg selv. Athen byr på nydelig matkultur, arkeologiske utgravninger og en storby med uteliv og shopping.

TEKST: Kine Myrvold Olsen **FOTO:** Unsplash og Wikimedia

Athen er et populært turistmål for folk fra hele verden. Den greske hovedstaden er en av verdens eldste byer, og har en innholdsrik historie som i dag kan oppleves gjennom store kontraster. Dinstorbyferie.no skriver at byen på relativt få år har vokst frem som en moderne storby. Byen er i stadig vekst, og er nå et hjem for nærmere tre millioner grekere. Med sine mange historiske severdigheter og deilige middelhavsklima, er det mange som velger å ta hele ferien i denne byen. I sommermånedene er varmen verst, og det er da det er flest turister i byen. Hvis du foretrekker litt mildere temperaturer og kortere køer, er høsten en bedre tid å reise hit på.

Her får du noen tips til hva du kan finne på mens du er i Athen:

Akropolis:

Akropolis med Parthenon, Erekteion og andre klassiske bygninger er den mest kjente og mest historiske delen av Athen. Akropolisklippen ligger 150 meter over havet og høyt over byen. De fleste bygninger på Akropolis er bygget i marmor, og det er både ruiner og bedre bevarte templer fra antikken man finner her. Severdighetene inkluderer alt fra eldgamle templer gigantiske søyler og ruiner etter det som

Kallimarmaro stadion er svært grundig rekonstruert. Foto: Wikimedia

en gang ble bygget for de greske gudene. Rett utenfor inngangen ligger Areopagos, høyden der Folkedomstolen hadde sitt tilhold. Ved trappen opp til denne høyden står en bronseplate med utdrag fra Apostlenes gjerninger til minne om Paulus' forkynnelse i Athen.

Plaka:

I bydelen Plaka finner man blant annet byens berømte loppemarked, og et mylder av småbutikker i de trange gatene. Mange av gatene er stengt for biltrafikk. Dette er på mange måter som en egen liten landsby der du får en autentisk følelse av den greske kulturen, med små, intime gater som er rolige og hyggelige.

Fjellet Lykabettos:

Hvis du er på kjærlighetstur i Athen, er fjellet Lykabettos et must. Det er en fjelltopp midt i sentrum Athen, og et perfekt sted å befinne seg når solen går ned. Det er byens høyeste punkt og gir deg da også selvfølgelig den beste utsikten over den greske hovedstaden. På toppen er det også en kafé der man kan ta seg en pust i bakken og nyte et lite måltid.

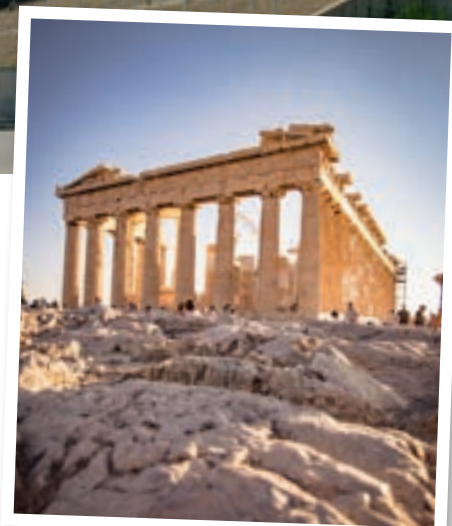
Mer fra antikken:

Hvis du er interessert i å få med deg litt mer av det historiske suset fra antikkens dager, er det mange flere steder man kan besøke. Nedenfor Akropolis ligger Athens agora, som var byens torg under antikken. Dette er i dag et arkeologisk utgravingsområde.

For togreiser til Hellas og Athen kan Entur hjelpe med: Interrail One Country Pass, Interrail Global Pass gyldig for Hellas og Europa samt øyhopping-passet Greek Islands.

Mere info om togreiser til Hellas finner du her: hellenictrain.gr/en

Akropolis ligger på en høyde over byen, og for historieinteresserte er dette et must å besøke når man er i Athen. Foto: Florian Wehde/Unsplash

På et høydetrage over agoraen ligger Hefasteion, som er byens best bevarte doriske tempel.

I nærheten av Syntagmaplassen (grunnlovsplassen) ligger Kallimarmaro stadion. Denne idrettsarenaen er fra antikken, og er svært grundig rekonstruert med tribuner i marmor etter de originale målene. Det er plass til omtrent 60.000 tilskuere på denne arenaen. Den har en annen form enn den man er vant til fra moderne anlegg, ved at langsiden er betrakelig lengre i forhold til kortsiden. Den ble brukt som hovedarena i de første moderne olympiske leker i 1896, men er i dag ikke egnet fordi utøverne ikke er vant til de krappe svingene.

Museer:

Athen er også enaby som museumgjengere vil trives i. På Akropolismuseet, som ligger i en moderne bygning på Akropolis, er over 4000 gjenstander fra antikken utstilt. Det fremste museet i Athen er likevel Det nasjonale arkeologiske museet. Her finner man verdens største samling av antikk gresk kunst. Andre populære museer er Benakimuseet og museet for kykladisk kunst.

Dyrehagen:

Hvis du har med deg barn på tur, kan det kanskje være fint å ta en tur innom dyrehagen. Siden 2000 har Athen hatt en dyrehage hvor dyrenes velferd står i fokus. Ingen dyr står i bur, og det finnes svært mange eksotiske dyr her. 🐾

Ingen jul uten julehefter

Enten du liker morsomme klassikere som Pondus og Donald eller foretrekker det populære heftet Juleroser, har Narvesen i Hovedhallen noe for enhver smak.

Hva skjer i Oslo

Konsserter og teater i forbindelse med jul er ypperlig for å komme i litt ekstra julestemning. Her får du noen tips til førjulsarrangementer du kan dra på i Oslo i år. Husk at det er mange spisesteder på Oslo S og Ø du kan dra på før arrangementet!

TEKST: Kine Myrvold Olsen FOTO: Arrangørene

KURT NILSEN JULEKONSERT, 19. OG 21. DESEMBER, OSLO SPEKTRUM

Siden den første julekonserten i 2010 har Kurt Nilsen solgt ut konserthus over hele landet. Konserten har blitt et selvskrevet høydepunkt i førjulstiden for mange. Nå skal den folkekjære artisten gjøre sine siste julekonsserter i Oslo spektrum. Kurt Nilsen sitt album «Have Yourself A Merry Little Christmas» ble gitt ut i 2010 og blir omtalt som en moderne klassiker. Platens repertoar er utgangspunktet for konsertens verdige og vakre julestemning.

Les mer på www.oslospektrum.no

JULESHOW MED OSLO FAGOTTKOR OG KORK, 8. OG 9. DESEMBER, OSLO SPEKTRUM

Kringkastingsorkesteret og fagottkoret ønsker god jul og fagott nytt år med disse konsertene i Oslos storstue. Både KORK og Oslo fagottkor er elleville juleentusiaster, og nå skal de koke sammen det beste de har av heftig musikalitet og sjokkerende sjangersammenblanding. De lover en overdådig og glitrende forestilling, fylt til randen av humor og høytid. Det storslagne og grandiose møter det nære og varme.

Les mer på www.oslospektrum.no
(Foto: Jörg Wiesner)

REISEN TIL JULESTJERNEN, FRA 16. DESEMBER, FOLKETEATRET

Reisen til julestjernen er en klassisk julefortelling, og har gjennom både teater- og filmversjonen blitt en sentral del av juletradisjonen til mange nordmenn. Forestillingen handler om Sonja og hennes søken etter julestjernen. Hun vil gi denne til kongen, som sørger over tapet av datteren Gulltopp. Forestillingen tar opp klassiske temaer som kampen mellom det gode og det onde, og de svakes kamp mot de sterke.

Les mer på www.folketeatret.no

JULEMIDDAG, FRA 21. OKTOBER, NATIONALTHEATRET

Juleklassikeren til Nationalteatret er tilbake! Publikumssuksessen Julemiddag, der hundre år utspiller seg i løpet av én kveld, har siden urpremieren i 2014 spilt for fulle hus på Amfiscenen. Nå tas historien om den ærverdige stavangerfamilien til scenen for fjerde gang - denne gangen med hovedscenen som ramme. Julemiddag begynner i 1915. Vi er i et Stavanger som greier seg godt mens kontinentet er kastet ut i krig. Årsaken er enkel: Byen selger hermetikk, og mat på boks er etterspurt i krigstider. Vi følger familien videre gjennom andre verdenskrig, sosialdemokratiet inntog og oljealderen til i dag.

Les mer på www.nationaltheatret.no

NØTTEKNEKKEREN, FRA 2. DESEMBER, OPERAEN

For mange er det å se Nøtteknekkeren i operaen juletradisjonen over alle juletradisjoner. Etter to års pandemi-pause er juleeventyret endelig tilbake på Hovedscenen. Nøtteknekkeren handler om Clara, som er midt mellom å være barn og voksen. Hun føler seg utenfor i det store juleselskapet og sovner. I drømmen forvandles gjestene til rotter og mus – og nøtteknekkerdukken til en ekte prins. I et forvokst og litt skummelt univers kjemper prinsen og Clara mot rottene og musene. I andre akt blir også gavene fra de utenlandske gjestene levende og byr opp til dans – alt styrt av den mystiske dukkemakeren Drosselmeyer.

Les mer på www.operaen.no

SNØFALL, FRA 16. NOVEMBER, OSLO NYE

I Snøfall møter du den foreldreløse jenta Selma, som bor midlertidig hos naboen Ruth sammen med hunden Casper. Hennes høyeste ønske er å få en familie, og det skriver hun om i et brev til julenissen. Brevet finner på mystisk vis veien til nisseriket Snøfall. Etter hvert havner også Selma der, selv om Snøfall ikke er tilgjengelig for vanlige mennesker. Men kanskje er ikke Selma en helt vanlig jente? Forestillingen er basert på NRKs julekalendersuksess med samme navn.

Les mer på www.oslonye.no
(Foto: Lars Opstad)

OLIVIA Menu grande

ROYAL GASTRO PUB Breakfast bowl

FJØLA Premium burger

Perfekt førjulskos på Oslo S og Ø

Hva er vel bedre enn å sette seg ned for en matbit med gode venner, kjæresten eller barna? På Oslo S og Ø finner du mange steder hvor du kan sette deg ned og puste ut midt i julestresset.

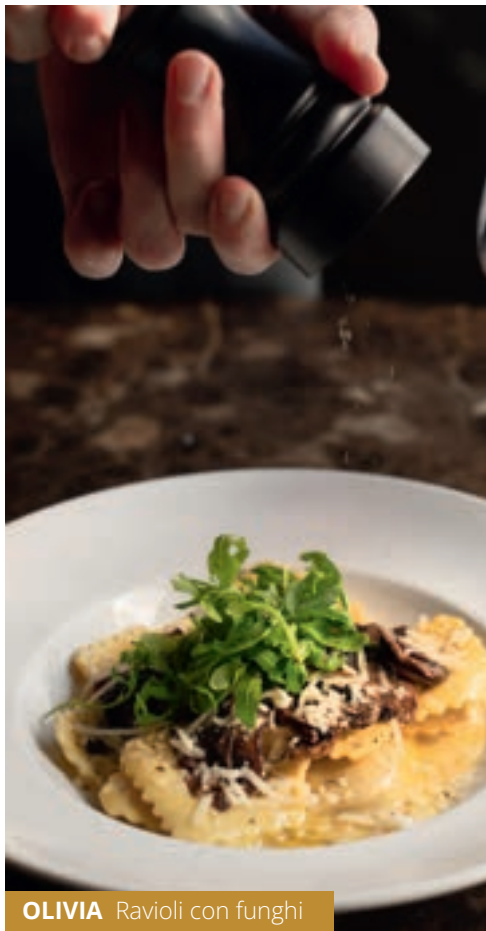
OLIVIA Risotto ai funghi

OLIVIA, PIZZA Funghi e crème di tartufo

ROYAL GASTRO PUB Juletorsk med baconbiter
(tilgjengelig i november og desember)

OLIVIA Ravioli con funghi

ROYAL GASTRO PUB
Eplekake med vaniljeis og friske frukter

FJØLA Riskrem med bringebærsaus

ROYAL GASTRO PUB
Dagens suppe
(ertesuppe på bildet)

ROYAL GASTRO PUB Langtidsstekt reinsdyr
(tilgjengelig i november og desember)

UPPERCRUST Baguett

YO! SUSHI Sushiretter på bånd

FLAVOURS CAFE Skagen toast

ROYAL GASTRO PUB Club Sandwich

FLAVOURS CAFE lunsj utvalg

Julenissen kommer selvsagt på besøk.

Ordfører Marianne Borgen vil være på plass for å erklære julegaten for åånet.

Klart for tradisjonell

julegateååning

Lørdag 26. november går startskuddet for julehandelen i Oslo sentrum.

TEKST: Kine Myrvold Olsen **FOTO:** Oslo Handelsstands Forening

Det pleier å være mange som får med seg den tradisjonelle julegateåpningen i Oslo.

Lystoget ledes an av hest og slede opp Karl Johan

I slutten av november er det igjen klart for den tradisjonelle julegateåpningen! Med unntak av 2020, har arrangementet som markerer start på julehandelen i Oslo, blitt feiret med brask og bram siden 2014. Lørdag 26. november kl.16 vil Karl Johan fylles med barn og voksne i lystog fra Jernbanetorget til Spikersuppa.

– På Jernbanetorget vil vi dele ut forundringsposer og lys til barna. På scenen blir det show med julenissen og nissemor, og de får besøk av Turte og Tvilling fra Jul i Blåfjell. Det blir også flere musikalske innslag, lover Tina Restrup, prosjektleder for arrangementer i Oslo Handelsstands Forening (OHF).

Hun forteller videre at ordføreren i Oslo, Marianne Borgen, vil erklære julegaten for åpnet før det bli lystog opp Karl Johans gate.

Lystog

Julenissen vil lede lystoget og selvsagt har han med seg både hest og vogn.

Ordføreren vil i tradisjon tro få sitte på i vognen, mens alle de andre artistene blir med å gå i toget.

– For å skape skikkelig god stemning oppfordrer vi både barn og voksne til å kle seg ut som nisser. Underveis vil Frelsesarmeen bidra med julemusikk og sammen skal vi skape julemagi, sier en entusiastisk Tina.

Toget ender opp utenfor Paleet og Jul i Vinterland.

– I fjor var det rundt 1500 deltakere. Nå som vi har lagt pandemien bak oss, håper og tror vi at det vil komme enda flere, sier Tina.

Sponsorer og samarbeidspartnere

Det er mange som er med for å skape julestemning i Oslo i førjulstiden. Både på denne dagen og videre frem mot jul. Dette er sponsorene og samarbeidspartnerne til julegaten i Oslo:

Oslo kommune
Eiendomsspar
Jul i Vinterland
Jul i Blåfjell
Frelsesarmeen
Kjøpesentrene i sentrum (OHFs magasin-gruppe)
OHFs dagligvaregruppe
Sprell leker
Karl Johan Hotel
Sykehusklovnene

Velkommen til Oslo sentrum lørdag 26. november! Kanskje det passer å ta med barna for å spise på Oslo S eller Østbanehallen før arrangementet?

Vinterens gadgets og andre duppeditter

Liker du litt nye gadgets og praktiske duppeditter til hjemmet? Da får du noen tips til ting du kan investere i her. Kanskje får du noen julegavetips også?

TEKST: Kine Myrvold Olsen FOTO: Apple Watch Ultra

APPLE WATCH ULTRA

Den nyeste modellen av Apple Watch beskrives som å være den mest robuste og funksjonelle Apple Watch-modellen som er laget til nå. Den har en solid urkasse av titan, nøyaktig GPS med to frekvenser og inntil 36-timers batteritid. Den har også tre spesialremmer for idrettsutøvere og villmarksentusiaster av alle slag. Titan skal gi den perfekte balansen mellom vekt, slitestyrke og motstandsdyktighet mot korrosjon. Den nye urkassen har en høy kant som omslutter safirglasset og beskytter det fra støt mot kantene.

Les mer på www.applestore.com/no

GOPRO HERO11 BLACK

GoPro lanserte nylig en ny versjon av GoPro Black, som har fått navnet GoPro Hero11 Black. Dette er et actionkamera som lar deg ta skarpe bilder under de mest krevende øyeblikkene, takket være et kompakt og kraftig skall. Med den nye CMOS bildesensoren kan du ta opptak med et utrolig detaljnivå selv når du zoomer inn. Digital videostabilisering sørger for at opptakene holder seg stødige og fri for forvrengninger som kan oppstå når man tar håndholdte opptak. Touchskjermen på 2,27 tommer lar deg forhåndsvisne, redigere og sikkerhetskopiere videoer - og selvsagt tilpasse kamerainstillingene.

Les mer på www.gopro.com

GOOGLE PIXEL 7 PRO

Google-telefonen Pixel kommer endelig til Norge! Pixel 7 pro har et elegant design, med polert aluminium og flere flotte farger. Telefonen er laget med omtrent 19 prosent resirkulerte materialer. Systemet med tre baksidedkameraer inneholder en telelinse med 5x zoom. Den oppgraderte ultravidvinkellinsen med autofokus støtter også makrofokus. Telefonen har en heldekkende skjerm på 6,7 tommer.

Les mer på store.google.com

OBEGRÄNSAD PLATESPILLER

IKEA og den elektroniske musikkgruppa Swedish House Mafia har slått seg sammen for å gjøre det mulig for musikkelskere å slippe kreativiteten løs hjemme. Resultatet er OBEGRÄNSAD-kolleksjonen som vil gjøre det overkommelige for mange å bygge det perfekte hjemmestudioet til en overkommelig pris. Midtpunktet i kolleksjonen er en helsvart platespiller for de som elsker vinyl. Med denne kan du nyte god lyd takket være en pick-up-arm av god kvalitet med en konisk diamantstift som er skånsom mot plata.

Les mer på [www.ikea.com.no](https://www.ikea.com/no)

WALKINGPAD A1 PRO

Da WalkingPad A1 ble lansert i 2018, var det som verdens første sammenleggbare tredemølle. Siden gang har markedet for denne typen tredemøller, såkalte «gåmøller» nærmest eksplodert. Nå har modellen blitt oppgradert til A1 Pro. Designet er det samme som tidligere, den er like slank og lett, men den maksimale belastningen er oppgradert til 110 kg, mot 100 kg tidligere. WalkingPad A1 Pro har også fått en kraftigere børsteløs motor som er enda mer slitesterk og støyer mindre enn tidligere. Støynivået på denne er ca. 45dB, noe som tilsvarer lydnivået på en vanlig samtale. Denne er perfekt til å legge under kontorpulten, for å gjøre arbeidsdagen mer aktiv.

Les mer på www.mystuff.no

SONOS SUB MINI

Sonos utvidet i høst porteføljen for hjemmekino med en ny subwoofer som gir kraftig bass for mindre rom. Sonos Sub Mini bygger på den prisvinnende konstruksjonen av Sub, og leverer rik og klar bass i en mer kompakt og sylindrisk design. Doble, tilpassede woofere og avansert prosessering skaper en dyp og dynamisk bass, samtidig som summing, knitring eller forvrenging er minimal. Du kan oppleve drama i alle filmscener ved å pare Sonos Beam eller Ray med Sub Mini, eller gå enda dypere på dansegulvet hjemme ved å gjøre den til det faste følget for Sonos One. Sub Mini er tilgjengelig i matt svart og hvit.

Les mer på www.sonos.com/no

Framtidsbiblioteket åpnet Stillerommet

I 5. etasje på Deichman Bjørvika åpnet i sommer det nye Stillerommet til Framtidsbiblioteket. Det er åpent for alle og absolutt verdt et besøk.

TEKST: Kine Myrvold Olsen FOTO: Einar Aslaksen og Atelier Oslo/ Lund Hagem

– Framtidsbiblioteket er et kunstverk av den skotske kunstneren Katie Paterson. Kunstverket består av en skog med tusen trær, et stillerom i Deichman Bjørvika, hundre forfattere og hundre tekster. Verkets lange varighet gjør det unikt og annerledes - det skal nemlig vare i hundre år, sier Anne Beate Hovind, prosjektleder for Framtidsbiblioteket.

Det jordnære og naturlige kunstprosjektet berører mange og har fått

massiv oppmerksomhet i hele verden siden lanseringen i 2014. Kjernen i verket handler om langsiktighet, håp, tillit og ritualer.

– I en skogteig i Nordmarka, like utenfor Oslo, er det plantet tusen trær. Disse trærne skal bli til en spesiell bokantologi som skal trykkes om hundre år. Mellom 2014 og 2114 skal én forfatter i året bidra med en tekst, og disse tekstene skal lagres trygt og

Stillerommet er nydelig utformet – trærne er kappet til omtrent 16 000 stykker. Foto: Einar Aslaksen

upublisert i Stillerommet til 2114. Ingen voksne som lever i dag vil noen gang få vite hva forfatterne har skrevet, sier Anne Beate.

Lite, intimt rom

Stillerommet ligger i 5. etasje hos

5. etasje hos Deichman Bjørvika ligger Framtidsbiblioteket og Stillerommet.
Foto: Einar Aslaksen

Deichman Bjørvika er åpent og tilgjengelig for alle i bibliotekets åpningsstid.

– Alle er hjertelig velkommen inn. Det eneste vi ber om er at du tar av deg skoene. Det er et lite, intimt rom som oppmuntrer til bare noen få besøkende av gangen, sier prosjektlederen.

I rommet oppbevares manuskriptene, eller tekstene, som forfatterne har skrevet. De får hver sin håndlagde skuff hvor de skal ligge til 2114. Uleste og upubliserte. Til nå har åtte forfattere bidratt med nye tekster til kunstprosjektet:

Den kanadiske forfatteren Margaret Atwood (2014)

Den britiske forfatteren David Mitchell (2015)

Den islandske dikteren, roman- og tekstforfatteren Sjón (2016)

Forfatteren Elif Shafak fra Tyrkia, men bor i London (2017)

Han Kang fra Sør-Korea (2018)

Norske Karl Ove Knausgård (2019)

Ocean Vuong som er født i

Vietnam og vokst opp i USA (2020)

Tsitsi Dangarembga fra Zimbabwe (2021)

I høst ble det også klart hvem som skal gi årets bidrag: Den tyske forfatteren Judith Schalansky. Hun kommer til Oslo til våren for å overlevere sitt nye

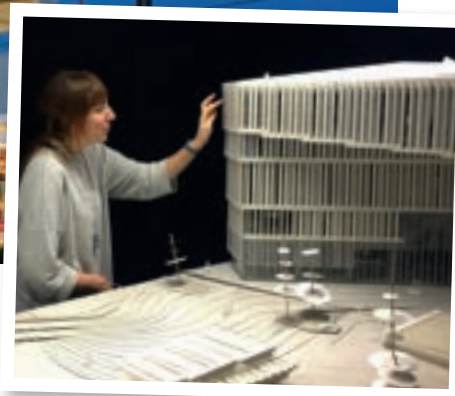
manuskript i skogen, og legge det inn i sin skuff i Stillerommet. Hun får følge av forfatteren Ocean Vuong som måtte utsettes sitt besøk i år på grunn av covid. Dette ritualet skal gjennomføres de neste 90 årene, og er åpent for alle til å bli med på.

Håndlagte skuffer

Det er kunstneren bak prosjektet Katie Paterson, og arkitekten av Deichman Bjørvika som sammen har designet Stillerommet. Rommet er nydelig utformet – trærne er kappet til omtrent 16 000 stykker. Hver og én av hundre skuffer vil bli fylt med manuskriptene fra forfatterne, år ut og år inn. I håndlagde skuffer med en front støpt i glass etses forfatterens navn og året de leverte teksten.

– Vi skapte Stillerommet med trærne som ble felt i skogen og som fortsatt gir fra seg lukten deres. Stemningen er nøkkelen til designet. Vi har forsøkt å skape en følelse av ro, fred, et tankefullt sted som lar fantasien reise til skogen, til trærne, skrivingen, dyp tid, de usynlige forbindelsene, mysteriet, sier Katie Paterson.

Manuskriptene er så vidt synlige. Man ser bare en antydning gjennom et glødende lys. Skuffene er bygget inn i hundre trelag, som årringer som folder seg ut, og er fordelt utover i rommet. Det er én per «ring».

Kunstner Katie Paterson sammen med modellen av Deichman Bjørvika.
Foto: Atelier Oslo og Lund Hagem.

– En smal passasje skaper en overgang fra det åpne og lyse bibliotekrommet til den tilbaketrukkne og rolige stemningen i Stillerommet. En innebygget benk er en invitasjon til å sette seg og tenke på de hundre lagene med buet tre som omfavner deg, sier Nils Ole Bae Brandtzæg, arkitekt i Atelier Oslo.

Bevaring, sikkerhet og varighet er grundig ivarettatt gjennom designprosessen, inkludert utviklingen av håndlagde nøkler som er fremstilt av en spesialist, og et lyssystem som skal vare i hundre år.

Framtidsbiblioteket er utviklet av Katie Paterson på oppdrag fra Bjørvika Utvikling og produsert og forvaltet av Stiftelsen Framtidsbiblioteket. Stilleområdet i Deichman Bjørvika er designet av kunstneren og arkitektene Atelier Oslo og Lund Hagem Arkitekter. Prosjektet støttes av Oslo kommune ved Kulturretaten og Bymiljøetaten.

Kim Friele fikk en egen hyllest på folie på et vindu på Oslo S.

Kim Friele

KIM KIM KIM KIM KIM KIM
Hun var Norges første åpne skeive,
og aktivist for skeives rettigheter,
hun kjempet igjennom avkriminalisering av homoseksualitet,
og i 1972 var det ikke lengre en kriminell handling å være
sammen med noen av samme kjønn i Norge.

I 1981 kjempet hun igjennom at homofile skulle inkluderes
i rasimeparagrafen, som sørget rettslig beskyttelse for Skeive.

I 2021 ble Kim Friele hyllet med et offentlig monument
i Bergen, hennes fødeby.
Tre nye benker fornet etter navnet hennes:

To av koppene som er lagt ut som gaver på Oslo S i løpet av året.

Kunstplakat på skjerm ved venteområdet på stasjonen.

Girl in red er blant de som fikk en egen folie med bilde av en kopp dedikert til seg på Oslo S.

Kunst på Oslo S: Skeiv kopp

Skeiv kopp er et kunstprosjekt som siden 1. april har plassert ut håndlagde kopper på ulike steder på Oslo S.

TEKST: Kine Myrvold Olsen **FOTO:** Pia Eikaas

Har du lagt merke til at det har stått kopper rundt omkring på Oslo S i år? Kunstnerne Pia Eikaas og Jo Ravn Abusland står bak prosjektet Skeiv kopp. De har laget over 300 keramiske kopper for hånd, dedikert til skeive forbilder som Kim Friele, Virginia Woolf, James Baldwin, Judith Butler og Esben Esther Pirelli Benestad. Skeiv kopp er et generøst overskuddsprosjekt med formidlingsglede, en god dose humor, alvor og overraskelse.

Skiftende utstilling

Koppene legges igjen som en gave til de som finner dem. Samtidig har det også fortløpende dukket opp foto, tekst og video på stasjonen som løfter frem historier om forbildene. På denne måten har koppene og forbildene introdusert seg en etter en, og den skiftende utstillingen har over tid gjort seg synlig for de mange og ulike menneskene som er innom Oslo S. – Skeiv kopp er for alle! Det er en

vennlig gest eller en gave som handler om åpenhet. Gjennom noe så enkelt som å dele drikke i en kopp håper vi å kunne introdusere nye forbilder og deres kamp til et bredt publikum, også de som kanskje synes det er litt skummelt, sier kunstner Pia Eikaas.

Du trenger ikke være skeiv eller ha en interesse for kunst for å ta imot en kopp. Skeiv kopp er for alle, med et ønske om å skape mer forståelse og en mer inkluderende hverdag for skeive. Å ta plass i hverdagen til folk er et lite og subtilt grep, som kunstnerne håper kan la reelle endringer skje.

I 2022 er Skeiv kopp del av gruppeutstillingen «Over Regnbuen» på Preus museum i Horten, og del av utstillingsprogrammet til Kunstreisen, Bane NOR Eiendoms satsning for temporær kunst på Oslo S. Begge utstillingene står ut året.

Om kunstnerne

Pia Eikaas (f. 1985) er en prosjektbasert kunstner som jobber innen flere ulike medier. Hun er utdannet ved det Kongelige Danske Kunstakademi, Billedkunstskolerne. I sin praksis bygger hun ofte på egne erfaringer i krysning med teori. Gjennom nomadiske byvandring, og med et feministisk blikk, samler hun objekter, idéer og historier som blir grunnlaget for kunsten.

Jo Ravn Abusland (f. 1976) bor i Kristiansand, hvor han også er født og oppvokst. Abusland er utdannet kunstner ved Kunstakademiet i Bergen og Kunsthochschule Berlin-Weissensee, og arbeider i et stort spenn av ulike materialer og teknikker, med temaer knyttet til identitet og annerledeshet. Planter i ulike former er nær sagt alltid en del av arbeidene. 📍

”

KRYSSORD

		4		2		9		
	1		7		9			
	3			1		4		
7			5					
	6				1			
		5	8	7				
		6						7
		2		8				5
1	7						2	

Sudoku

15 spørsmål

- Hvem har malt 'Det Syke Barn'?
- I hvilke byer ble det arrangert OL i 1976?
- Hvilken indianerstamme har gitt navn til et angrepshelikopter?
- Hvem har skrevet Siderhusreglene?
- Hvem bor i Bedrock?
- Hva heter myntenheten p/v New Zealand?
- Hvor gammel var Buddy Holly da han d/v?
- Hva heter de fire lagene fra Atlanta i de fire store amerikanske idrettene?

- Hvem spiller Peter Parkers store kjvlighet i 'Spider-Man' fra 2002?
- I hvilken by ble den internasjonale finalen i Melodi Grand Prix avholdt i 1986?
- Hvilken gruppe har gitt ut albumene 'Millenium', 'Black & Blue' og 'Unbreakable'?
- Hvem ble keiserinne av India i 1877?
- Hva heter de to transformer-rasene som kjemper mot hverandre?
- Hva heter hovedstaden i Kambodsja?
- Hva er det vanligste gatenavnet i USA?

1	2	3	4		5	6	XORD .no	7	8	9		10	11
12					13		14					15	
		16		17						18	19		
20	21		22						23				
	24	25					26					27	
28				29		30					31		
32			33					34		35			
		36					37	38		39			
40	41				42		43	44				45	
46				47		48					49		
50			51					52		53			
		54						55				56	57
58	59				60						61		
62			63	64						65		66	
67								68					

VANNRETT

- Prestasjon
- Tas
- Godteri
- Vurderer
- Skrvning
- Fisk
- Mannsnavn
- Tevling
- Kan fruer v/lire
- Bakre
- Kald
- Spire
- Gudshuset
- Vadested
- Julematen
- Herskere
- Forelegg
- Grusrygg
- Ytring fra kr/v-ke
- En Britney
- Sjokolade
- Prydelse
- Fagarbeidere
- Vi
- Mangesidig
- Annen
- Alpeland
- Mesterskap
- Keisernavn
- Voldsom
- Sv/vrt godt
- Fornemmelse
- Matros
- Fagord (fl.)
- Blodv-re

LODDRETT

- Hodetopp
- Anonym
- Sv/det holder
- Raljeri
- Drv/Tvtygger
- Politislang
- Bet
- Ukøkt
- vdyboerne
- Bibelnavn
- Drakt
- Glattsveis
- Veksten
- Dynamo
- En Maurstad
- Avkorte
- VVS-materiell
- Suge melk
- Plante
- Ordner loppekassa
- Pelskrave
- Papegv/Tye
- Slite
- En Tjelta
- Sliter
- Tilhenger
- Rv/Tyken
- Vestlending
- Religion
- Banke
- Kulv/Tjr
- Nv/lire
- Kustus
- Stjeler
- Fase
- Hevde

LØSNINGER PÅ SIDE 59

						XORD .no	DRIKK FRA SAMOVAR	VINTER- SYSSEL	MORAL- LÆRE	PEDA- GOGEN	↓	REGNE	STADION
						HOLDE MUNN				PIKE ENDRER			
						↖							
						TIDL. FYLKE	PLANTER FISK						
						TRYGGE						AVLØP	
AVTAR	↓	OSTE- SORT	NYNORSK JEG	↘	ANLEGG- MASKIN- ENE	MYK	KAN VANN VÆRE MALM						
↗					UTETT SNYTE- SKAFTET				IKKE FJERNT DØGNDEL				
KROPPS- DELER								FOR- ANDRES FARGE- STOFF					
ÅSSIDE			BELAGE SEG PÅ FORRÅDE						KAMP- PLASS SØKNING				
STU- DERES						ARTER MØNSTER I KULDE						BEGAV- ELSENE	
↖		VRIKKET DEFILERE					KAN BARN VÆRE SMÅ- TRISTE						
GRUS- RYGG	↘								↓	BRØD- SLAG DERTIL			
TANG OG ...	RENNE ELDRE BROR				PUSSET SUPPE- BOLLE			ELV I ITALIA AVIS			PUTTET I SENG IKKE MIN		
↗				OPP- BRUKT FOR- TYNNER				DRISTET SEG TIL LETT				KNIKSER	
FOR- ÆRTE			PERIODE FISK						↓	RETNING UTENFRA DOG			
UNDER- HOLDE								NØRTE OPP EVEN- TYR- SAMLER					
STREIF	SPISER SKUR					MOT- STANDS- DYKTIG FERSK					IKKE MAN		
↗								GLOSE- NE					
KLUKKER				YNGRE						OPPHAV			

PREMIEKRYSSORD: 1 gavekort á kr 500,- på BELLA BAMBINA. Løsningen sendes på mail til eiendom@banenor.no, eller til BANE NOR EIENDOM, N-0048, Oslo,

INNLEVERINGSFRIST: Innleveringsfrist 15. desember 2022. Vinner av kryssord nr 3/22 ble: Liv Andersen, Gamle Fredrikstad

● Fargelegge tegningen slik du selv ønsker.

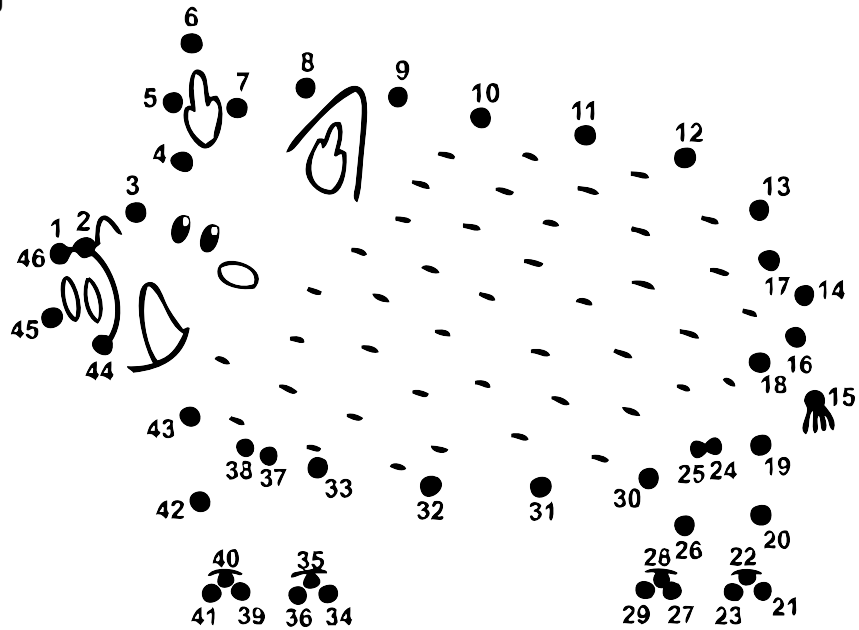
● Finn 5 feil

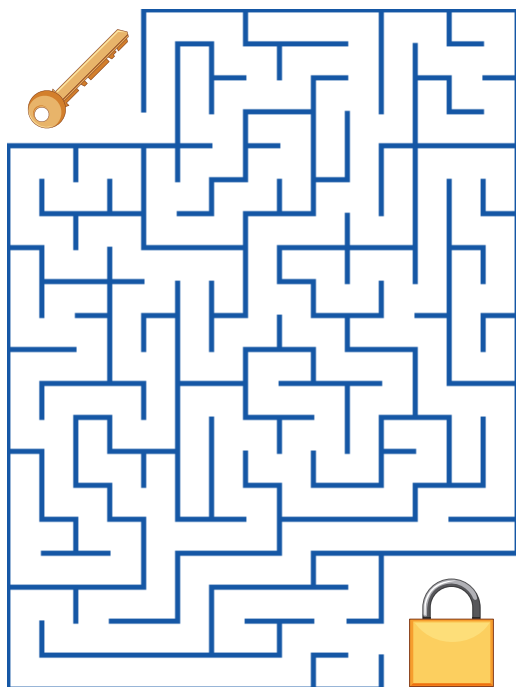

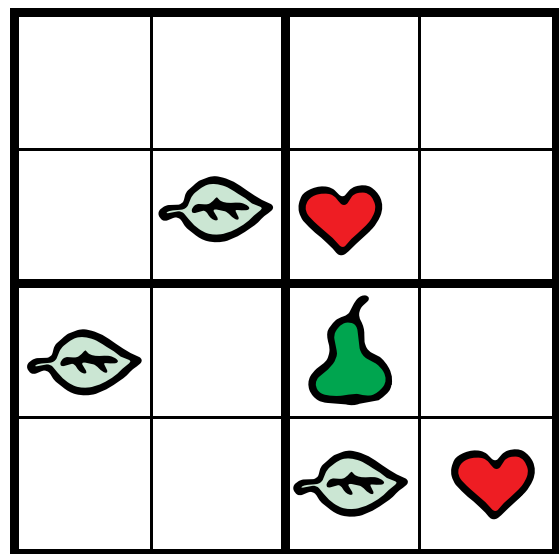
● **Fullfør tegningen.**
Strek opp og fargelegg

● **Finn nøkkelens vei til låsen**

● **Sudoku.**

SE SVARENE PÅ SIDE 58.

Hva er vel julen uten hjemmelagde kaker og godter? Her er noen gode oppskrifter fra Joker

OSTEKAKE MED KLEMENTINSAUS

En velkjent kake med en tidsriktig saus. Med klementinsaus får du en frisk julevist på den gode ostekaken.

Ingredienser

125 g sukker
1,25 dl kremfløte
2 eggeplommer
450 g Philadelphiaost
2,5 plater gelatin
1,25 dl appelsinjuice

Fremgangsmåte

Legg gelatinplatene i bløt i kaldt vann i ca. 5 minutter.
Pisk eggeplommer og sukker til eggedosis.
Rør osten myk og bland den med eggedosisen.
Pisk fløten til krem.
Bland kremen inn i ostemassen. Varm opp appelsinjuicen, smelt gelatinen i juicen og vend blandingen inn i ostemassen.
Fordel kremen i 8 like store porsjonsglass, og sett glassene kaldt til ostekremen er stivnet.

BRUNE PINNER

Brune pinner, kolapinner eller karamellkaker, kjært barn har mange navn. Smakfulle småkaker som er manges favoritt.

Ingredienser

En full bakeplate:
200 g romtemperert smør
200 g sukker
300 g hvetemel
1 ts bakepulver
2 ts vaniljesukker
2 ss lys sirup

Fremgangsmåte

Pisk smør og sukker hvitt. Tilsett resten av ingrediensene, men hold igjen litt av melet til å justere konsistensen på deigen. Deigen skal være ganske fast.
Del deigen i seks like store deler, trill ut til pølser og legg dem på et bakepapirokledde stekebrett. Kjevle eller trykk deigen ut til ca. ½ cm tykkelse.
Stek kakene på 200 °C i ca. 10–12 minutter. Del kakene på skrå, i ca. 2 cm brede biter, med en gang de kommer ut av ovnen.

KLEMENTINSAUS

Hvem liker vel ikke klementiner? Imponer gjestene med en frisk klementinsaus som sannsynligvis faller i smak hos de fleste.

Ingredienser

saft av 5 klementiner
25 g sukker (smak til)
1 kanelstang, eller malt kanel
1,5 ts potetmel
2 hele stjerneanis, eller malt (kan sløyfes)

Fremgangsmåte

Bland klementinsaft, sukker, potetmel og krydder i en kjele og kok det forsiktig opp. La sausen trekke i ca. 20 minutter. Sil sausen og avkjøl helt. Hell klementinsausen over ostekaken rett før servering. Skjær gjerne ut noen fileter av klementinene til å pynte ostekaken med.

Løsninger til oppgaver på s. 54-57

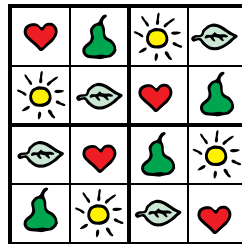
MESTER GRØNN

SVAR - 15 SPØRSMÅL

1. Edvard Munch
2. Montreal (Sommer) og Innsbruck (Vinter)
3. Apache
4. John Irving
5. Familien Flint(-stone)
6. Dollar
7. 22 $\sqrt{r}$ gammel
8. Atlanta Falcons (NFL), Atlanta Braves (MLB), Atlanta Thrashers (NHL) og Atlanta Hawks (NBA)
9. Kirsten Dunst
10. Bergen
11. Backstreet Boys
12. Dronning Victoria I
13. Autobots og Decepticons
14. Phnom Penh
15. 2nd Street

6	5	4	3	2	8	9	7	1
2	1	8	7	4	9	5	6	3
9	3	7	6	1	5	4	8	2
7	2	1	5	6	4	8	3	9
8	6	3	2	9	1	7	5	4
4	9	5	8	7	3	2	1	6
5	8	6	9	3	2	1	4	7
3	4	2	1	8	7	6	9	5
1	7	9	4	5	6	3	2	8

1	I	N	N	S	A	T	S	7	G	R	I	P	E	S	
12	S	N	O	P	13	A	N	14	S	L	Å	R	15	L	I
16	S	K	O	L	M	U	L	E	18	E	G	I	L		
20	E	M	22	T	E	R	T	E	F	I	N	E	K		
24	A	K	T	R	E	26	I	S	N	E	N	D	E		
28	G	R	O	31	K	I	R	K	E	N	32	E	I	D	
32	R	I	B	B	E	N	E	34	T	S	A	R	E	R	
36	E	B	O	T	37	R	A	39	K	R	A	E			
40	S	P	E	A	R	S	42	43	S	T	R	A	T	O	S
46	S	I	R	47	E	T	S	E	R	E	49	O	S	S	
50	V	A	R	51	I	E	R	T	52	A	N	D	R	E	
54	Ø	S	T	E	R	55	R	I	K	E	56	N	M		
58	K	A	R	L	60	V	I	O	L	E	N	T	61	A	
62	S	G	63	A	N	E	L	S	E	64	G	A	S	T	
67	T	E	R	M	E	R	68	A	R	T	E	R	I	E	

								Å															
								U	T	S	L	E	T	T									
								K	O	M		L	U	R									
								O	K	U	L	E	R	E									
								N	Y	L	I	G		N									
								↓		L			I	T	O	K	A	F	E				
								E	V	I	G		R	Å	R	S	E	N	O	R			
								Å	T	E		R	A	S		O	V	E	R	T	R	E	
								↳	S	K	I	K	K	E	L	I	G	↘		S	R		
									T	A	P	T		I	L	E		B	L	E			
								T	O	R	P		Ø	V	R	E		S	L	E	T	T	
									D	E	R	F	R	A		R	E	V	I	R	E	R	
									S	E		E	N	E	R	E	T	T	E	N		R	Å
									L	A	T	I	N	S	K		T	I	K	K		K	
									S	G		S	E	L	S	K	A	P	S	L	E	K	
									R	E	S	T		E	A	R	L		K	A	I		
									E	R	T	E	T		K	A	L	K	U	N	E	R	
									T	E	R		R	E	T	T		E	D		R	I	
									T	R	Å	L	E	N		T	I	N	D	R	E	R	

*Vi ønsker alle
en god tur
hjem til jul*

